

Presentació del conferenciant

JAUME OLIVER JAUME

per Domingo Mateu Conti

Conferència: **MARIA ANTÒNIA SALVÀ: ELOGI APASSIONAT D'UNA BIOGRAFIA**

VII DIADA CULTURAL. Amics del Seminari. Lluçmajor, 12 de maig de 2018

VII DIADA CULTURAL DELS AMICS DEL SEMINARI

Llucmajor, 12 de maig de 2018

CONFERÈNCIA: MARIA ANTÒNIA SALVÀ: ELOGI APASSIONAT D'UNA BIOGRAFIA

PRESENTACIÓ DEL CONFERENCIANT, JAUME OLIVER JAUME

Fa uns anys, en un article del diari “Balears” vaig llegir aquesta frase atribuïda a Hodding Carter, un autor per a mi desconegut: “*Només hi ha dos llegats perdurables que podem aspirar a deixar als nostres fills: un, arrels; l'altre, ales.*” Vet-aquí, vaig pensar a l'hora d'iniciar aquesta presentació, els dos llegats perdurables que Jaume Oliver Jaume, per fer-se i ésser qui és, ha rebut en herència dels seus pares: arrels per créixer i ales per volar. L'alzina robusta de la seva qualificada personalitat es mantén avui eminent i exuberant gràcies a la fondària de tres de les seves vigoroses arrels: la identitat llucmajorera, l'aprenentatge del temps de Seminari i la formació professional congriada a la Universitat.

1. Jaume Oliver, cal dir-ho d'entrada, és persona que estima i valora les seves arrels, que recorda amb gratitud les persones que, en la creixença llucmajorera de la seva minyonia, l'estimaren i l'ensenyaren a viure i a mirar amb ulls contemplatius els llocs i els espais del seu entorn que ell aniria poc a poc humanitzant i que finalment han configurat la seva sòlida i reconeguda identitat. Així ho suggereix encertadament el nostre bon amic psicoanalista, Rafel Servera, qui afirma: *tal volta sia més important saber d'on som que saber qui som.*⁽¹⁾ I Jaume Oliver té com a primera força que el defineix el fet de ser i de sentir-se llucmajorer d'arrel, de naixença, de cor i de fets.

L'ànsia, la passió i l'afany amb què ha treballat hores i hores, a consciència i amb molt d'esment, per oferir-nos avui l'elogi apassionat que es mereix la distingida i estimada poetessa conciutadana, Maria Antònia Salvà, és una prova evident del seu vincle emocional i de compromís amb Llucmajor, de l'amor i de l'orgull que sent Jaume per Maria Antònia Salvà i per la visió sublim que, des de les velles cases pairals de l'Allapassa, ens ofereix Maria Antònia de les planes i garrigues del Migjorn llucmajorer, *paradís de rustiqueses, tan ample, tan ample que se perd fins a la mar*, tal com ella les defineix:

*A mos ulls té caire bell
tot quan viu a dins la plana,
des del corb i la milana
al caragol de revell*⁽²⁾

*Hi ha un racó de la Marina
que té mon cor encativat:
ullastres vells i soledat
i cards ressecs d'aguda espina*⁽³⁾

Notem que aquest arrelat amor a la terra que transmet Jaume Oliver és amplament agraït i recompensat per tots aquells que consideram que en Jaume ha assolit el cim privilegiat del reconeixement popular al costat dels llucmajorers més il·lustres i eminents que han excel·lit en els camps de la pedagogia i de les ciències de l'educació, de la literatura o de la poesia, com és ara, per esmentar-ne alguns a tall d'exemple: els honorats, Rufino Carpena Montesinos, director que fou de l'Escola Nacional de Lluçmajor, el bon amic Miquel Sbert Garau, doctor en filologia catalana, Pere Antoni Salvà Tomàs, director del Departament de Ciències de la terra de la nostra Universitat, la poetessa que avui honoram, Maria Antònia Salvà, el nostre estimat prevere, poeta i escriptor, Baltasar Coll Tomàs, els poetes actuals, Miquel Bezares, Francesc Pomar, Sebastià Alzamora i una llarga i atapeïda llista de reconeguts pintors, fotògrafs, historiadors, glosadors, mestres, professors que han enlairat la Ciutat de Lluçmajor a cims altíssims de bellesa i de perfecció.

2. Jaume Oliver i jo mateix tenim una altíssima valoració i molta estima al grup d'Amics del Seminari. Ells han sabut transformar el perdurable sentiment de pertinença que ens lliga a tots els aquí presents a les enyorades i agraïdes vivències adolescents i juvenils del temps joiosos del Seminari en actes, concerts i diades de celebració i aprofundiment del riquíssim llegat rebut dels fills majors de nostra terra. És justament aquest sentiment de pertinença col·lectiva al temps compartit de formació en el Seminari, que jo he assenyalat com a la segona de les arrels rebudes en herència per Jaume Oliver, allò que li ha afegit intensitat i plaer a l'agradable i espontània motivació d'aportar a aquesta Diada la sàvia visió personal de la figura de la poetessa nostrada, Maria Antònia Salvà.

En la plenitud joiosa i enderiada dels anys adolescents i juvenils, compartírem amb Jaume Oliver, estimat i admirat condeixeble nostre, el lent i precís modelatge tridentí del Seminari suavitzat tothora per la dolça esplendor de la Natura que ens embolcallava a Son Gibert. Vàrem conviure amb en Jaume en el Seminari des de l'any 1955 fins a l'any 1963. Jaume hi començà l'estada als tretze anys, havent fet tres anys de batxiller a Lluçmajor, i en va sortir quan tenia vint anys. Estant en el Seminari va començar els estudis de Magisteri.

Tot i que l'entorn en aquells anys era de nacionalcatolicisme i les metodologies eren, en conjunt, autoritàries i pròpies del moment, Jaume manifesta que el balanç del temps d'estada en el Seminari ha estat per ell molt positiu, no li ha deixat sediments de cap tipus de trauma i que n'està molt content i satisfet d'haver estat en el Seminari. *La formació rebuda formava un tot: religiós, humà i acadèmic. A ell li va aportar molt, sobretot una gran capacitat de feina i una forta disciplina personal que, confirma, li ha anat molt bé fins i tot per al seu matrimoni, una certa habilitat per a les relacions humanes i una base considerable en relació a les cultures clàssiques. Con-*

fessa que tot el temps del Seminari va actuar de bona fe, amb molta convicció i amb una gran religiositat.⁽⁴⁾

I potser el fet més transcendent sorgit de la fraternal convivència d'aquells anys privilegiats de Seminari sigui aquest: l'amistat fidel i dolça, en creixement constant al llarg de més de cinquanta anys, la veritable *fraternitat de l'ànima* que, com proclama bellament Costa i Llobera, *millor que la de sang uneix les vides*⁽⁵⁾

Res no hi ha que ens delecti tant l'esperit com reunir-nos adesiara en trobades i celebracions de condeixebles per confirmar i proclamar junts que continua rajant a doll la nostra ferma i consolidada amistat del temps de Seminari.

3. Em resta al·ludir breument a la tercera de les envigorides arrels que nodreixen la destacada personalitat de Jaume Oliver.

L'any 1968, enguany fa cinquanta anys, acaba a la Universitat de Barcelona la llicenciatura en Pedagogia i cursa al mateix temps estudis de Pedagogia Comparada a l'Institut establert en la Secció de Pedagogia de la mateixa Universitat. El darrer any de carrera participa en un viatge a França, Bèlgica, Holanda i Luxemburg en el transcurs del qual visita institucions educatives importants, com és ara, el Centre Decroly de Brussel·les. Al mateix temps continua els estudis de mestre a la Normal de Ciutat i n'obté el títol el 1972, l'any en què a l'estiu va poder fer el campament organitzat per la Delegació de Joventuts que, en aquell moment, era requisit indispensable per a l'expedició del títol.

El curs 1968/69 presenta la tesi de llicenciatura, que li dirigeix el Dr. Joan Tusquets, catedràtic a qui recorda amb molt d'afecte i agraïment. El 1980 assoleix el doctorat en Ciències de l'Educació per la Universitat de Barcelona.

Els anys 1972 i 1973 va ser Delegat de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona i això va fer que hagués d'organitzar a Ciutat el primer curs per a llicenciats i altres professors de B.U.P. que havien d'aconseguir el Certificat d'Aptitud Pedagògica i alguns cursos per a professors de segona etapa d'E.G.B. per primera vegada després de fer-se vigent la Llei d'Educació.

4. Amb aquest ric i abundós bagatge de formació especialitzada, portat sobre les amples i poderoses ales fornides per l'herència familiar, Jaume Oliver emprèn l'alt i llarguíssim vol professional que el portarà a recórrer tots els indrets rellevants de la immensa amplària del món educatiu. Des la primera activitat professional que va exercir com a director i professor del Col·legi Lliure Adoptat "Bisbe Verger" de Santanyí, on hi va impartir ensenyament mitjà des del 1969 fins al 1972, passant per les dificultoses comeses de ser primerament Professor de Pedagogia de l'Escola de Magisteri de Ciutat i posteriorment Catedràtic de la Facultat d'Educació de la U.I.B. durant un dilatadíssim període de temps que es va allargar fins a la jubilació, mostren de manera clara i palesa l'especial tarannà del nostre bon

amic, Jaume. En efecte, res no el defineix millor ni amb més exactitud que l'expressió que usam col·loquialment per referir-nos als professors responsables de la formació i de l'aprenentatge dels aspirants a la tasca de mestre: *Jaume Oliver és el que és perquè primordialment ha estat sempre, tot al llarg del seu recorregut professional, un excepcional "mestre de mestres"*. Aquesta ha estat la passió arauxada i la dèria engrescadora que l'ha mantingut en vol potent, cel amunt, en la recerca, la gestió i la difusió del fet educatiu i de la curosa preparació dels futurs professionals que s'han de dedicar a conrear-lo. Ell ho expressa d'una forma més planera i convincent: *no hi res que m'agradi més, afirma tot simplement, que fer una classe o una tutoria amb alumnes o anar amb un grup d'alumnes a visitar una escola.* ⁽⁶⁾

Dels bons professionals ha après molt, diu amb franquesa, ha après a estimar més l'escola, els mestres i la professió educadora en general. Estima tots aquells que han gastat la seva vida per qualsevol poble de les nostres Illes ajudant a madurar persones – que això, i no altra cosa, és l'educació – i als qui encara l'estan gastant. ⁽⁷⁾

Guiats per la mà experta i el cor obert del nostre admirat llucmajorer, disposem-nos ara a trescar amb entusiasme els paratges més emblemàtics i evocadors de la biografia de la nostra reconeguda poetessa, de l'origen de les seves fermes conviccions, de l'amplària i senzillesa del *paradís de subtil rusticitat* que li fou donat de viure i de gaudir, tot contagiant-nos la complaença i l'admiració amb la creació d'imatges i paraules poètiques de sublim bellesa.

Domingo Mateu Conti

-
1. *Rafel Servera Blanes, Mirall de la memòria, pàg. 14*
 2. *Maria Antònia Salvà, fragment de "Del Pla"*
 3. *Maria Antònia Salvà, fragment de "Talaiot"*
 4. *Jaume Oliver, mestre de mestres. Entrevista de Domingo Mateu publicada a la revista "Modèlics i modelicons" núm. 24, octubre de 2010, pàgina 43.*
 5. *Miquel Costa i Llobera, Horacianes, Amistat, pàgina 41*
 6. *Jaume Oliver, mestre de mestres. Entrevista de Domingo Mateu publicada a la revista "Modèlics i modelicons" núm. 24, octubre de 2010, pàgina 43.*
 7. *Jaume Oliver, Escola i Societat. (L'ensenyament a les Illes en el segle XX) Editorial Moll, 1978, pàgina 10*